

**ΕΘΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΑΪΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΑΪΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

1. Σύντομη παρουσίαση του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

α. Με ποιο όνομα αναγνωρίζεται το στοιχείο από τους φορείς του:

Η μεταφορά της εικόνας του Αγιώργη από τα Άνω στα Κάτω Δολιανά και αντίστροφα.

β. Άλλη/-ες ονομασία/ες:

Η μεταφορά της εικόνας του Αγίου Γεωργίου

γ. Σύντομη Περιγραφή:

Τα Άνω Δολιανά αποτελούν θερινή κατοικία και τα Κάτω χειμερινή των Δολιανιτών. Στην ετήσια μετοικεσία τους μετέφεραν και την εικόνα του Αγιώργη. Σε ανάμνηση αυτού οι κάτοικοι κάθε χρόνο μεταφέρουν την εικόνα από τα Άνω στα Κάτω Δολιανά με τα πόδια, ακολουθώντας τα παλιά μονοπάτια. Η πορεία διαρκεί οχτώ ώρες, με τη συνοδεία πλήθους πιστών.

δ. Πεδίο ΑΠΚ:

- προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις
- επιτελεστικές τέχνες
- κοινωνικές πρακτικές-τελετουργίες-εορταστικές εκδηλώσεις
- γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το σύμπαν
- τεχνογνωσία που συνδέεται με την παραδοσιακή χειροτεχνία
- άλλο

ε. Περιοχή όπου απαντάται το στοιχείο:

Άνω και Κάτω Δολιανά Αρκαδίας

στ. Λέξεις-κλειδιά:

Μεταφορά της εικόνας. Η εικόνα του Αγιώργη. Ετήσια μετοικεσία κατοίκων Δολιανών Αρκαδίας.

2. Ταυτότητα του φορέα του στοιχείου ΑΠΚ

α. Ποιος/-οι είναι φορέας/-είς του στοιχείου;

Οι κάτοικοι των Δολιανών Αρκαδίας, η τοπική Ενορία, οι Πολιτιστικοί και άλλοι σύλλογοι, άλλες συλλογικότητες και συνεταιρισμοί, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση 5ENTE

β. Έδρα/τόπος

Διεύθυνση: Άνω Δολιανά Αρκαδίας, ΤΚ: 22012, Τηλ. 6972582918

e-mail: info@5ente.com

url/site web: www.5ente.com

γ. Περαιτέρω πληροφορίες για το στοιχείο:

Αρμόδια πρόσωπα

1) **Όνομα:** Στυλιανός Παπαντώνης

Ιδιότητα: Συνταξιούχος Δάσκαλος-Συγγραφέας-Λαογράφος

Διεύθυνση: Άστρος, Δήμου Βόρειας Κυνουρίας, ΤΚ: 22001

2) **Όνομα:** Γεώργιος Καραγιάννης

Ιδιότητα: Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Κοιν. Σ. Επ. 5ΕΝΤΕ, Θεολόγος-Δάσκαλος Φωτογραφίας

Διεύθυνση: Άνω Δολιανά, ΤΚ: 22012

e-mail: gkarajohn1968@gmail.com

3. Αναλυτική περιγραφή του στοιχείου ΑΠΚ, όπως απαντάται σήμερα

Η μεταφορά της εικόνας ακολουθεί ένα παγιωμένο με τα χρόνια τυπικό. Γίνεται πάντα την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου. Παλιά, ο τελευταίος που έφευγε για τα Κάτω Δολιανά επιφορτιζόταν με το καθήκον να τη μεταφέρει. Ο χρόνος μεταφοράς τώρα είναι συμβολικός. Τον Νοέμβριο έχουν τελειώσει όλες οι αγροτικές εργασίες στο βουνό. Τα κάστανα και τα καρύδια έχουν μαζευτεί, τα χωράφια έχουν οργωθεί και σπαρθεί. Παράλληλα αρχίζει και το μάζεμα των ελιών στα Κάτω Δολιανά.

Το Σάββατο οι γυναίκες συγκεντρώνονται το πρωί στην εκκλησία και στολίζουν την εικόνα με λουλούδια από τις φθινοπωρινές γλάστρες τους. Το απόγευμα, μετά τον εσπερινό ακολουθεί ολονυχτία στην εκκλησία. Πολύς κόσμος που δεν διαμένει μόνιμα στα Άνω Δολιανά έχει έρθει από νωρίς. Τα πιο πολλά σπίτια έχουν ανοίξει και το χωριό, που το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου μοιάζει εγκαταλελειμμένο ξαναζωντανεύει.

Το πρωί αρκετοί πηγαίνουν στην εκκλησία του Αγιώργη, αρκετοί περιμένουν στην βρύση του χωριού. Εν τω μεταξύ έχουν έρθει και πολλοί άλλοι που δεν έχουν σπίτι στο χωριό, Δολιανίτες και από τα γύρω χωριά, αλλά και από την Τρίπολη, την Αθήνα και άλλες πόλεις.

Η εικόνα μεταφέρεται στα χέρια από τους πιστούς, που ανά τακτά διαστήματα εναλλάσσονται, καθώς η συμμετοχή στη μεταφορά της εικόνας θεωρείται ιδιαίτερα τιμητική.

Στη συνέχεια, με την εικόνα επικεφαλής αρχίζει η πορεία. Ακολουθούν άνθρωποι όλων των ηλικιών.

Λίγο έξω από το χωριό στην εικόνα, η οποία είναι πολύ βαριά, προσαρμόζονται ειδικοί δερμάτινοι ιμάντες και έκτοτε μεταφέρεται στην πλάτη των πιστών. Η πορεία έτσι επιταχύνεται λίγο. Και πάλι αυτός που τη μεταφέρει αλλάζει τακτικά.

Η πομπή κατευθύνεται στον συνοικισμό Δραγούνι, μέσω ασφαλτόδρομου. Εκεί περιμένουν και άλλοι που θα συνοδεύσουν την πομπή τη συνέχεια. Από εκεί, και αφού ψάλλουν ευχές, ο ασφαλτόδρομος εγκαταλείπεται, για να μπει η πομπή σε χωματόδρομο και στη συνέχεια σε παλιό μονοπάτι, φαρδύ στην αρχή που σιγά σιγά στενεύει.

Το μονοπάτι ακολουθεί την απότομη πλαγιά ενός εντυπωσιακά όμορφου φαραγγιού. Η πλαγιά είναι πολύ απότομη και σε πολλά σημεία, για να

υποστηριχθεί το μονοπάτι, έχουν κτιστεί ξερολιθιές σε μεγάλη απόσταση και με αρκετό ύψος.

Το μονοπάτι αυτό ονομάζεται «Καινούργια στράτα» και εξυπηρετούσε τις ανάγκες μετακίνησης των κατοίκων των Δολιανών και του γειτονικού χωριού, των Βερβαίνων. Από μαστόρους αυτών των χωριών έχουν κτιστεί οι ξερολιθιές με προσωπική εργασία.

Στο μονοπάτι, επειδή είναι στενό, περπατούν εφ' ενός ζυγού και έτσι η πομπή αποκτά μεγάλο μήκος. Μετά από δύο εντυπωσιακά περάσματα πάνω σε ξερολιθιές, η διαδρομή εγκαταλείπει τις πλαγιές του φαραγγιού, για να ακολουθήσει μια ράχη, που οδηγεί σε μια λάκα, ανάμεσα σε δύο βουνά, όπου υπάρχει εγκαταλελειμμένο χάνι. Εκεί το μονοπάτι διασταυρωνόταν με άλλο, που εξυπηρετούσε τις ανάγκες μετακινήσεις των κατοίκων ενός συμπλέγματος χωριών με την ονομασία Καστριτοχώρια.

Λίγο πιο κάτω υπάρχει ένα άλλο χάνι οι Κορύτες. Στα δυο αυτά χάνια ξεκουράζονταν παλιά, στο δεύτερο και τώρα ακόμη, αφού ανοίγει την ημέρα που μεταφέρεται η εικόνα, προσφέροντας για φαγητό ό,τι υπήρχε και παλιά: Τηγανιτό μπακαλιάρο και κρασί. Εκεί ξεκουράζονται όσοι ακολουθούν την εικόνα και γεμίζουν τα παγούρια τους από πηγή που αναβλύζει μέσα από έναν επιβλητικό βράχο, δίπλα στο χάνι.

Στη συνέχεια η πομπή ακολουθεί κατηφορικό μονοπάτι, ανάμεσα σε σχίνα, πουρνάρια και ελιές, στην κοίτη του ποταμού Τάνου, όπου και καταλήγει μια εντυπωσιακή κοιλάδα. Η περιοχή ονομάζεται Κουμπίλα. Χαρακτηριστικό της ιστορικής συνέχειας είναι ένα σημείο που σήμερα ονομάζεται Λουλούδι, αλλά η παράδοση αρχικά το αναφέρει σαν Λαλούδι, λέξη που πιστεύεται ότι αποτελεί παραφθορά του αρχαίου λάζ, που σημαίνει πέτρα, βράχος. Σε εκείνο το σημείο, ψηλά στο βουνό υπάρχει ένας εντυπωσιακός βράχος.

Η πομπή ανεβαίνει στη συνέχεια σε ασφαλόδρομο, τον οποίο και ακολουθεί μέχρι τα Κάτω Δολιανά.

Γίνεται στάση και ψάλλονται ευχές στη θέση Χάνι Τσιμπούρη, όπου έχουν συγκεντρωθεί πιστοί από τα χωριά Πλατάνα και Στόλος.

Από την εικόνα έχουν αφαιρεθεί οι ιμάντες και μεταφέρεται και πάλι στα χέρια δυο πιστών.

Η πομπή περνάει από τους συνοικισμούς Ρουνέικα και Προσήλια, για να καταλήξει στα Κάτω Δολιανά, όπου η εικόνα του Αγιώργη θα φιλοξενηθεί στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου. Στην πόρτα της εκκλησίας η εικόνα σηκώνεται ψηλά και οι πιστοί μπαίνουν στην εκκλησία περνώντας κάτω από την εικόνα του αγίου.

Η μεταφορά της εικόνας από τα Κάτω στα Άνω Δολιανά γίνεται πάντα την παραμονή του εορτασμού της μνήμης του αγίου. Παλιότερα γινόταν με τον ίδιο τρόπο, με τα πόδια, μέσω των παλιών μονοπατιών. Τα τελευταία χρόνια μεταφέρεται με λεωφορείο του τοπικού ΚΤΕΛ, το ίδιο πάντα, που ανήκει σε Δολιανίτη ο οποίος προσφέρεται αφιλοκερδώς. Η εικόνα μεταφέρεται στολισμένη και συνοδεύεται από πλήθος πιστών που επιβαίνουν στο λεωφορείο ή ακολουθούν με δικά τους μέσα.

Η εικόνα κατεβαίνει από το λεωφορείο στη βρύση του χωριού, όπου πολλοί κάτοικοι είναι συγκεντρωμένοι από νωρίς και στη συνέχεια μεταφέρεται στα χέρια

στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, όπου και θα παραμείνει μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου.

4. Χώρος/εγκαταστάσεις και εξοπλισμός που συνδέονται με την επιτέλεση/ άσκηση του στοιχείου ΑΠΚ

Χώρος είναι ο ιερός ναός Αγίου Γεωργίου στα Άνω Δολιανά και ο ιερός ναός του Αγίου Νικολάου, που φιλοξενεί την εικόνα κατά τους χειμερινούς μήνες, στα Κάτω Δολιανά. Και φυσικά οι παλιοί μουλαρόδρομοι που συνέδεαν τα χωριά στο παρελθόν.

Η επιτέλεση του εθίμου δεν απαιτεί κάποιον ιδιαίτερο εξοπλισμό, με μόνη εξαίρεση τους ειδικούς ιμάντες που προσαρμόζονται κατά τη μεταφορά στις πλάτες.

5. Προϊόντα ή εν γένει υλικά αντικείμενα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της επιτέλεσης/άσκησης του στοιχείου ΑΠΚ.

Από την επιτέλεση του στοιχείου ΑΠΚ δεν προκύπτει κανένα υλικό προϊόν ή αντικείμενο.

6. Ιστορικά στοιχεία για το στοιχείο ΑΠΚ

Τα Δολιανά Αρκαδίας αναφέρονται πρώτη φορά ως οικισμός σε απογραφή των Ενετών κατά το έτος 1700. Το χωριό ανήκει στην επαρχία Αγίου Πέτρου Κυνουρίας και έχει 58 οικογένειες και 160 κατοίκους. Αυτός είναι ο κεντρικός πυρήνας του χωριού και προέρχεται, όπως μαρτυρούν ιστορικές πηγές και η τοπική παράδοση, από τα Δολιανά Ηπείρου.

Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους έγινε δυο φορές απογραφή των Δολιανών, μία το 1828, που αναφέρει τα Δολιανά με 160 οικογένειες, και η άλλη το 1840, η οποία πληροφορεί ότι τα Δολιανά αποτελούν Δήμο γ' τάξεως με 1.649 κατοίκους.

Τα Άνω Δολιανά βρίσκονται σε ορεινή περιοχή, με υψόμετρο 1.050 μ. και με κλίμα τον χειμώνα ψυχρό και το καλοκαίρι δροσερό. Η πλειοψηφία των κατοίκων αρχικά ήταν ποιμένες, αργότερα όμως στράφηκαν και στην καλλιέργεια της γης. Το ψυχρό κλίμα του χωριού κατά τη χειμερινή περίοδο τους ανάγκασε να αναζητήσουν τόπο κατάλληλο για το χειμώνα. Έτσι, εγκαταστάθηκαν στις υπώρειες του όρους Ζάβιτσα και στην κοιλάδα του χείμαρρου Τάνου. Εκεί βρήκαν αρκετές σπηλιές που, μαζί με πρόχειρες καλύβες, υπήρξαν οι πρώτες τους κατοικίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο κατέστησαν τα Δολιανά διέδρο χωριό. Η απόσταση μεταξύ των Άνω Δολιανών και των Κάτω Δολιανών ήταν 7 ώρες πεζοπορία!

Η κάθοδος και η εγκατάσταση στο χειμαδιό έγινε προεπαναστατικά, εφόσον η προαναφερθείσα απογραφή του 1840 κάνει λόγο για τα Κάτω Δολιανά (Καλύβια Δολιανών) και για τους δευτερεύοντες οικισμούς Αρτσίνα -Καμινάρι-Ταβερναριά.

Στα Άνω Δολιανά έγιναν δύο νικηφόρες μάχες. Η πρώτη στις 18 Μαΐου 1821, όπου ο Νικηταράς κατατρόπωσε τη στρατιά του Κεχαγιάμπεη και η δεύτερη στις 9 Ιουλίου 1825, οπότε ο Υψηλάντης ανάγκασε τον Ιμπραήμ να προχωρήσει προς την Αράχωβα, χωρίς να ενοχλήσει το στρατόπεδο των Βερβαίνων, το οποίο σχεδίαζε να διαλύσει.

Στις 11 Μαΐου 1826 ο Ιμπραήμ πυρπόλησε τα Άνω Δολιανά. Τότε κάηκε και ο ιερός ναός του Αγίου Γεωργίου. Στην απογραφή του 1828 γίνεται λεπτομερής αναφορά στον άλλο ναό του χωριού, την Κοίμηση της Θεοτόκου, ούτε λέξη όμως για τον Αγιώργη. Φαίνεται πως το ερειπωμένο κτίσμα αγνοήθηκε από τον απογραφέα.

Το 1833 ανακατασκευάστηκε ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου και μάλλον το ερειπωμένο τοίχιο επενδύθηκε με μάρμαρα Δολιανών. Έτσι εξηγείται και το μεγάλο πάχος του σημερινού τοιχίου.

Η θαυματουργή εικόνα του Αγιώργη προκάλεσε τους κατοίκους άλλου χωριού, οι οποίοι, εκμεταλλευόμενοι την απουσία των Δολιανιτών στα Κάτω Δολιανά, έκλεψαν την εικόνα και την έκρυψαν σε υπόγειο στο χωριό τους. Τότε ο Κων/νος Παπαντώνης, πατέρας του Ηλία Παπαντώνη (1868-1942) και παππούς του Γρηγορίου Παπαντώνη (1907-1978), ονειρεύτηκε τον γείτονά του καβαλάρη άγιο, ο οποίος του είπε που έκρυβαν οι κλέφτες την εικόνα. Έτρεξαν τότε οι Δολιανίτες στο άλλο χωριό, βρήκαν το πατρογονικό κειμήλιο, το πήραν και αποφάσισαν κάθε φθινόπωρο, κατεβαίνοντας στα Κάτω Δολιανά να το παίρνουν μαζί τους, να το φιλοξενεί ο Άγιος Νικόλαος και την Άνοιξη, ανεβαίνοντας στο ορεινό, να επιστρέφουν την εικόνα στο φυσικό της σπίτι.

Η μεταφορά πάνω-κάτω και αντίστροφα, γίνεται με αθρόα συμμετοχή Δολιανιτών αλλά και πολλών ευλαβών ξενοχωριτών.

Από τον συσχετισμό της ηλικίας των Παπαντωνογών που αναφέραμε, συμπεραίνει κανείς πως το πατροπαράδοτο έθιμο της μεταφοράς της εικόνας πρέπει να άρχισε λίγο μετά το 1850.

7. Η σημασία του στοιχείου σήμερα

α. Ποια είναι η σημασία του στοιχείου για τα μέλη της κοινότητας/τους φορείς του;

Το συγκεκριμένο στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί πόλο συσπείρωσης όλης της κοινότητας των κατοίκων των Δολιανών. Την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου, οπότε γίνεται η μεταφορά της εικόνας από τα Άνω στα Κάτω Δολιανά και την παραμονή της εορτής του Αγίου Γεωργίου τον Απρίλιο που ακολουθεί την αντίστροφη πορεία, συγκεντρώνονται Δολιανίτες από όλη την Ελλάδα, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που κάποιοι έρχονται και από το εξωτερικό με αφορμή το έθιμο αυτό.

β. Ποια είναι η σημασία του στοιχείου για τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία;

Όσον αφορά τη θρησκευτική του υπόσταση, μπορεί να δείξει πώς μια κοινότητα μπορεί να εξακολουθεί να συσπειρώνεται γύρω από ένα θρησκευτικό γεγονός, το οποίο έχει ένα τοπικό, ιδιαίτερο χαρακτήρα και έχει καταφέρει να επιβιώσει σε βάθος χρόνου.

Όσον αφορά την κοινωνική-λαογραφική του υπόσταση έχει μεγάλη σημασία, για τη διατήρηση της μνήμης των μετακινήσεων των προγόνων

μας, των οποίων η σχέση με τη φύση αλλά και τα καιρικά φαινόμενα επηρέαζαν τη ζωή τους. Η μετακίνηση των κατοίκων των Δολιανών δύο φορές τον χρόνο ανάμεσα στο δύο χωριά τους δεν είναι η μοναδική περίπτωση στον ελληνικό χώρο, η υπόμνησή της όμως και η σύνδεσή της με τη θρησκευτικότητα και η διατήρηση της μνήμης αναλλοίωτης ως της μέρες μας είναι, αν και όχι μοναδικό, σίγουρα όμως αξιοσημείωτο γεγονός.

γ. Συμμετείχε και πώς, η κοινότητα στην προετοιμασία της εγγραφής του στοιχείου στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς;

Έγιναν δύο συναντήσεις των τοπικών φορέων. Στις συναντήσεις συμμετείχε το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, το Τοπικό Συμβούλιο και εκπρόσωποι του Πολιτιστικού Συλλόγου Δολιανών, του Αγροτικού Συνεταιρισμού Δολιανών, του ΑΠΣ Νικηταράς Δολιανών, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου Δολιανών, της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης 5ENTE και πολλοί κάτοικοι του χωριού.

Κάτοικοι του χωριού συγκέντρωσαν πληροφορίες και οπτικό υλικό.

Ο κ. Στυλιανός Παπαντώνης συνέταξε το κείμενο σχετικά με τα ιστορικά στοιχεία.

Γυναίκες του χωριού, κυρίως ηλικιωμένες, συμμετείχαν σε συνάντηση στην πλατεία μπροστά από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, όπου διηγήθηκαν ιστορίες σχετικά με τις θαυματουργικές ιδιότητες της εικόνας και τις μετακινήσεις μεταξύ των δύο χωριών. Η συνάντηση καταγράφηκε με ψηφιακά μέσα με σκοπό να δημιουργηθεί ταινία τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) σχετικό με το στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Μετά την πρώτη συμπλήρωση, το δελτίο δόθηκε στους ενδιαφερομένους για να το διαβάσουν και να υποβάλουν ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους.

8. Διαφύλαξη/ανάδειξη του στοιχείου

α. Πώς μεταδίδεται το στοιχείο στις νεότερες γενιές σήμερα;

Το στοιχείο μεταδίδεται στις νεότερες γενιές μέσα από την επανάληψη της πρακτικής του δύο φορές τον χρόνο, αλλά και με την προφορική παράδοση που περιλαμβάνει ιστορίες για τις θαυματουργικές ιδιότητες της εικόνας και ιστορίες από τη μεταφορά της ανάμεσα στα δύο χωριά.

β. Μέτρα διαφύλαξης/ανάδειξης του στοιχείου που έχουν ληφθεί στο παρελθόν ή που εφαρμόζονται σήμερα (σε τοπική, περιφερειακή ή ευρύτερη κλίμακα).

Κανένα μέτρο διαφύλαξης/ανάδειξης του στοιχείου δεν έχει ληφθεί στο παρελθόν, ούτε εφαρμόζεται σήμερα σε τοπική, περιφερειακή ή ευρύτερη κλίμακα.

γ. Μέτρα διαφύλαξης/ανάδειξης που προτείνεται να εφαρμοστούν στο μέλλον (σε τοπική, περιφερειακή ή ευρύτερη κλίμακα).

Βασική είναι η ανάγκη καλύτερης οργάνωσης της πορείας με την εικόνα στα μονοπάτια, η διαφύλαξη της ευταξίας και η αποφυγή κάποιων άσχημων συμπεριφορών που συνδέονται με τη συγκέντρωση του πλήθους που ακολουθεί.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ενεργότερη συμμετοχή των τοπικών φορέων στην όλη διαδικασία, υπό την εποπτεία του εκκλησιαστικού συμβουλίου.

Επίσης βασική είναι η ανάγκη να ληφθεί μέριμνα ώστε, κατά την επιτέλεση του στοιχείου να διαφυλαχθεί η θρησκευτική/κοινωνική του υπόσταση και να μην καταλήξει να πάρει τον χαρακτήρα απλής πεζοπορίας αναψυχής.

Η ανάδειξη των στοιχείων που αποτελούν τον θρησκευτικό/κοινωνικό χαρακτήρα του στοιχείου από τους φορείς του μπορεί να βοηθήσει. Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την επιτέλεσή του, όπως και όσοι άλλοι επίσημοι φορείς ή και απλοί εθελοντές επιθυμούν να βοηθήσουν, μπορούν με δράσεις να αναδείξουν τον χαρακτήρα του εθίμου.

Συναντήσεις ενημέρωσης ντόπιων και ξένων, δράσεις που θα περιλαμβάνουν αφηγήσεις από ηλικιωμένους, έντυπες εκδόσεις, αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το διαδίκτυο και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης μπορούν να συμβάλουν στην καλύτερη γνωριμία του κοινού σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο με το στοιχείο και, κατά συνέπεια, στη διαφύλαξη και την ανάδειξη του ιδιαίτερου και εν πολλοίς μοναδικού χαρακτήρα του.

Να σημειωθεί ότι έχει αρχίσει η συγκέντρωση οπτικοακουστικού υλικού για τη δημιουργία ταινίας τεκμηρίωσης.

9. Βασική Βιβλιογραφία

10. Συμπληρωματικά Τεκμήρια

α. Κείμενα (πηγές, αρχαιακά τεκμήρια κτλ.)

1. Απογραφή πληθυσμού Πελοποννήσου από τους Ενετούς, Βασ. Παναγιωτόπουλος, 1985
2. Χρονικά Δολιανών Κυνουρίας, τεύχ. Α', 1959

β. Χάρτες

Συνημμένα:

- Εικόνα jpg που δείχνει τη διαδρομή στο υπόβαθρο του Google Earth.
- Αρχείο Kmz με την διαδρομή στο Google Earth.

γ. Οπτικά και ακουστικά τεκμήρια (σχέδια, φωτογραφίες, αρχεία ήχου, βίντεο κτλ.)

Φωτογραφίες παλιές και νεότερες από τη μεταφορά της εικόνας ανάμεσα στα δύο χωριά. Μία από αυτές εικονίζει και τη μεταφορά της με φορτηγό από τα Κάτω στα Άνω (πρόκειται για τάμα του οδηγού και ιδιοκτήτη που σώθηκε σε ατύχημα).

Φωτογραφία από τη συγκέντρωση γυναικών του χωριού, κυρίως ηλικιωμένων, στην πλατεία μπροστά από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, όπου διηγήθηκαν ιστορίες σχετικά με τις θαυματουργικές ιδιότητες της εικόνας και τις μετακινήσεις μεταξύ των δυο χωριών.

δ. Διαδικτυακές πηγές (υπερσύνδεσμοι)

1. www.facebook.com/chris.caragiannis/videos/10157367638375429/: Σπάνιες εικόνες από ταινία (μάλλον 8mm) που έχει τραβήξει στα Δολιανά ομογενής από την Αμερική το 1952. Στο 12:58 και μετά έχει καταγραφεί η μεταφορά της εικόνας. Οι πιο πολλοί καβάλα σε ζώα. Στην αρχή φαίνεται και ο παπάς σε άλογο ή μουλάρι. Διακρίνονται και ζώα που μεταφέρουν ρούχα, συσκευασμένα με τον ιδιαίτερο τρόπο που στο χωριό ονομάζεται *μπόγος* (σε μεγαλύτερο ύφασμα, συνήθως υφαντή κουρελού, που ράβεται με σακοράφα και χοντρό σκοινί). Πρόκειται μάλλον για τη μεταφορά της εικόνας στα Άνω Δολιανά από τα Κάτω, καθώς οι αμέσως επόμενες εικόνες δείχνουν ανθισμένες κερασιές.
2. www.5ente.com/i-eikona-toy-agiorgi : περισσότερες φωτογραφίες για το στοιχείο. Η συγκεκριμένη σελίδα ανανεώνεται συνεχώς, καθώς πολλοί κάτοικοι του χωριού, συμμετέχοντας στην καταγραφή, μας φέρνουν παλιές φωτογραφίες που βρίσκουν.

11. Στοιχεία συντάκτη του Δελτίου

α. Όνομα Συντάκτη: Γεώργιος Καραγιάννης

β. Ιδιότητα Συντάκτη: Πρόεδρος Δ.Ε. Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης 5ENTE

γ. Τόπος και Ημερομηνία Σύνταξης του Δελτίου: Άνω Δολιανά, 19 Αυγούστου 2019

12. Τελευταία συμπλήρωση/επικαιροποίηση του Δελτίου